

Reglement for finansforvaltninga

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Vedteke av fylkestinget 11.desember 2012

REGLEMENT FOR FINANSFORVALTNINGA

1. Finansreglementet sitt virkeområde	3
1.1 Føremålet med reglementet	3
1.2 Kven reglementet gjeld for	3
2. Heimel og gyldigheit	3
2.1 Heimel	3
2.2 Gyldigheit	3
3. Forvaltning og forvaltningstypar	3
4. Føremålet med fylkeskommunen sin finansforvaltning	4
5. Generelle rammer og avgrensingar	4
6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål	5
6.1 Innskot i bank	5
6.2 Delar i pengemarknadsfond	5
6.3 Felles plasseringsavgrensing	6
6.4 Rapportering	6
7. Forvaltning av fylkeskommunen sin låneportefølje og andre finansieringsavtaler	7
7.1 Vedtak om opptak av lån	7
7.2 Val av låneinstrument	7
7.3 Tidspunkt for låneopptak	7
7.4 Konkurrerande tilbod	7
7.5 Val av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrument	7
7.6 Storleik på enkeltlån – spreiding av låneopptak	8
7.7 Rapportering	8
8. Forvaltning av fylkeskommunen sine langsiktige finansielle aktiva	9
8.1 Føremål	9
8.2 Investeringsrammer	9
9. Etske retningslinjer	9
10. Konstatning av avvik, vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko	10
10.1 Konstatning av avvik	10
10.2 Risikovurdering	10
10.3 Kvalitetssikring	10

1. Finansreglementet sitt virkeområde

1.1 Føremålet med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for Sogn og Fjordane fylkeskommune sin finansforvaltning. Reglementet utgjør ei samla oversikt over dei rammer og avgrensingar som gjeld, og underliggjande fullmakter/instruksar/rutinar skal heimlast i reglementet. Reglementet definerer dei avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midlar og midlar berekna for driftsføremål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Kven reglementet gjeld for

Reglementet gjeld for Sogn og Fjordane fylkeskommune.

2. Heimel og gyldigheit

2.1 Heimel

Dette reglementet er utarbeida på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52
- Forskrift om "kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning", fastsett av KRD 9. juni 2009 (FOR 2009-06-09 nr 635).

2.2 Gyldigheit

- Reglementet trer i kraft frå og med 1. januar 2013. Finansreglementet skal vedtakast minst ein gong i kvar fylkestingsperiode.
- Dette reglementet erstattar alle tidlegare reglement, reglar og instruksar som fylkestinget eller anna politisk organ har vedteke for Sogn og Fjordane fylkeskommune sin finansforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstypar

I samsvar med forskrifta om kommunar og fylkeskommunar sin finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltninga av alle finansielle aktiva (plasseringar) og passiva (renteberande gjeld). Gjennom dette reglementet er det vedteke målsettingar, strategiar og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål,
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar,
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld forvaltning av konsesjonskraft, bruk av finansielle instrument og rapportering på dette vert det vist til gjeldande risikostrategi for Sogn og Fjordane fylkeskommune med tilhøyrande administrative rutinar.

4. Føremålet med fylkeskommunen sin finansforvaltning

Finansforvaltninga har som overordna føremål å sikre ein *rimeleg avkastning* samt *stabile* og *låge netto finansieringskostnader* for fylkeskommunen sine aktivitetar innanfor *definerte risikorammer*.

Dette vert forsøkt oppnådd gjennom følgjande delmål:

- Fylkeskommunen skal til ein kvar tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheit) til å dekke løpande forpliktingar.
- Plassert overskotslikviditet skal over tid gi ein god og konkurransedyktig avkastning innanfor definerte krav til likviditet og risiko. Det må her takast omsyn til tidsperspektiv på plasseringane.
- Lånte midlar skal over tid gi lågast mogleg totalkostnad innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko. Det må her takast omsyn til behovet for føreseielegheit i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi ein god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi fylkeskommunen sine innbyggjarar eit best mogleg tenestetilbod.

5. Generelle rammer og avgrensingar

- Fylkestinget skal sjølv gjennom fastsetting av dette reglementet ta stilling til kva som er tilfredsstillande avkastning og vesentleg finansielle risiko, jf. kommunelova § 52.
- Reglementet skal basere seg på fylkeskommunen sin eigen kunnskap om finansielle marknader og instrument.
- Fylkestinget skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltninga, mellom anna kva som skal reknast som langsiktige finansielle aktiva. Fylkesrådmannen har ei sjølvstendig plikt til å utgreie og leggje fram saker for fylkestinget som vert vurdert som prinsipielle.
- Fylkesrådmannen skal fortløpande vurdere kor eigna reglementet sine rammer og avgrensingar er, og om desse på ein klar og tydeleg måte sikrar at kapitalforvaltninga vert utøvd forsvarlig i høve dei risikoar fylkeskommunen er eksponert for.
- Fylkesrådmannen har fullmakt til å inngå avtalar i samsvar med dette finansreglementet.
- Fylkesrådmannen skal med heimel i dette finansreglementet utarbeide naudsynte fullmakter/instruksar/rutinar for dei enkelte forvaltningsformer.
- Fylkeskommunen kan nytte finansielle instrument og avleda instrument/derivat. Slike instrument skal vere konkret nemnt under dei enkelte forvaltningsformer og må nyttast innanfor risikorammene for underliggende aktiva eller gjeld. Desse instrumenta skal inngå ved berekning av finansiell risiko.
- Finansielle instrument og/eller produkt som ikkje er eksplisitt nemnt gjennom dette reglementet, kan ikkje nyttast i fylkeskommunen sin finansforvaltning.

Plassering av Sogn og Fjordane fylkeskommune sine midlar i verdipapir, skal skje iht. etiske kriteria. Disse kriteria er omtalt i kapittel 9. Så langt det er praktisk mogleg skal desse etiske kriteria også gjelde for plasseringar i verdipapirfond.

Konkrete rammer for forvaltning av høvesvis fylkeskommunen sine midlar til driftsføremål (inkl. ledig likviditet), gjeldsporteføljen og langsiktige finansielle aktiva vert omtalt kvar for seg i punkta 6-8 under.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Fylkeskommunen sine midlar til driftsføremål (mellom anna ledig likviditet) kan plasserast i bankinnskot og pengemarknadsfond. Alle plasseringar skal gjerast i norske kroner (NOK). Oppgjør for sal av konsesjonskraft samt nødvendige garantiar er i euro (EUR). Fylkeskommunen har som ein følgje av dette 3 bankkonti i valutaen EUR. Ved rapportering vert desse kontiane rekna om til NOK.

Fylkeskommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpande behovet for banktenester. Ved val av hovudbankforbindelse vert det stilt krav om minimum internasjonal kredittrating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjerast avtale om trekkrett.

Fylkeskommunen sin driftslikviditet skal plasserast i fylkeskommunen sin hovudbank, eventuelt supplert med innskot i andre større spare- eller forretningsbankar med forvaltningskapital som overstig NOK 1 mrd.

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål, utover kva som er naudsynt til dekning av fylkeskommunen sine løpande forpliktingar, fråtrekt estimerte innbetalingar, dei næraste 3 månader, kan plasserast etter følgjande retningslinjer:

6.1 Innskot i bank

For bankinnskot gjeld følgjande avgrensingar:

- a) Tidsbinding kan ikkje avtalast for ein periode på meir enn 12 månader.
- b) Eit enkelt innskot med tidsbinding kan ikkje utgjere meir enn NOK 100 mill.

6.2 Delar i pengemarknadsfond

For plassering i pengemarknadsfond gjeld følgjande:

- a) Midlar kan berre plasserast i fond forvalta av selskap med brei verdipapirforvaltning og som er ein del av ein anerkjent institusjon/finanskonsern.
- b) Det skal berre plasserast i fond med rentefølsomheit kortare enn 12 månader.
- c) Ingen av fondet sine enkeltpapir skal ha lågare kredittrating enn BBB- ("investment grade"), eller dei skal vere vurdert av forvaltar til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.

- d) Porteføljen i aktuelle pengemarknadsfond kan bestå av papir med inntil 20 % risikovekt (BIS¹-vekt), mellom anna:
- Renteberande papir utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Renteberande papir utstedt i NOK, utstedt eller garantert av OECD/EØS sone A statar².
 - Obligasjonar med fortrinnsrett (særskilt sikra obligasjonar)³.
 - Renteberande papir utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Renteberande papir utstedt eller garantert av norske kommunar eller fylkeskommunar.
 - Renteberande papir, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske bankar eller kredittinstitusjonar.
- e) Det kan ikkje plasserast midlar i pengemarknadsfond som inneheld industriobligasjonar, ansvarlege lån eller fondsobligasjonar.
- f) Det skal ikkje vere avgrensingar på uttaksretten i fonda som vert nytta, og midlane skal alltid vere tilgjengelige på få dagar.
- g) Samla gjennomsnittleg løpetid for kreditten (kredittdurasjonen) i eit enkelt pengemarknadsfond skal ikkje overstige 1,5 år.

6.3 Felles plasseringsavgrensing

- Fylkeskommunen sitt samla innskot i bank/kredittinstitusjon skal ikkje overstige 2 % av institusjonen sin forvaltningskapital.
- Fylkeskommunen sin eigardel i eit pengemarknadsfond skal ikkje overstige 5 % av fondet sin forvaltningskapital.

6.4 Rapportering

Fylkesrådmannen skal i samband med tertialrapportering per 30. april og 31. august leggje fram rapportar for fylkestinget som syner status for forvaltninga av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål. I tillegg skal fylkesrådmannen etter utgangen av året leggje fram ein rapport for fylkestinget som syner utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum innehalde følgjande:

- Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar aktiva i kroner (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla midlane til driftsføremål.
- Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter.
- Fylkesrådmannen sine kommentarar knytt til samansetnaden, rentevilkår/avkastning, vesentlege marknadsendingar og endring i risikoeksponering.
- Fylkesrådmannen si skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

¹ BIS: Bank for International Settlements

² Stat i sone A: Statar innan OECD området, samt Det europeiske økonomiske fellesskap. Statar som reforhandlar sin statlege utanlandsgjeld, skal utelukkast i eit tidsrom på 5 år.

³ Obligasjonar utstedt av kredittforetak med fortrinnsrett i ein sikkerheitsmasse som inneheld offentlege lån, utlån med pant i bolig eller annen fast eigendom.

7. Forvaltning av fylkeskommunen sin låneportefølje og andre finansieringsavtaler

7.1 Vedtak om opptak av lån

Fylkestinget fattar vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Vedtaket skal innehalde storleiken på låneopptaket.

Med grunnlag i fylkestinget sitt vedtak skal administrasjonen gjennomføra låneopptak og godkjenne lånevilkår. Forvaltninga av fylkeskommunen sine innlån skal elles skje etter dei retningslinjer som kjem fram av dette reglementet og i tråd med Kommunelova § 50 om låneopptak.

Det kan utan nærare vedtak takast opp lån til refinansiering av eksisterande gjeld.

7.2 Val av låneinstrument

Det kan berre takast opp lån i norske kroner.

Lån kan takast opp som direkte lån i offentlege og private finansinstitusjonar, samt i livselskap. Det er også mogleg å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarknaden. Lån kan takast opp som opne seriar (rammelån) og utan avdrag (bulletlån).

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

7.3 Tidspunkt for låneopptak

Låneopptaka vert vurdert opp mot likviditetsbehov, vedteke investeringsbudsjett, forventningar om framtidig renteutvikling og generelle marknadstilhøve.

7.4 Konkurrerende tilbod

Låneopptak skal søkast gjennomført til gunstigaste vilkår i marknaden. Det skal normalt innhentast minst 2 konkurrerende tilbod frå aktuelle långjevarar. Det kan gjerast unntak frå denne regelen for situasjonar der fylkeskommunen vel å leggje ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gje ein tilretteleggjar eit eksklusivt mandat.

7.5 Val av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrument

Gitt eit overordna ønske om føreseielegheit og stabilitet i låneutgiftene, skal styring av låneporteføljen skje innafor eit akseptabelt risikonivå ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i høve forventningar om framtidig renteutvikling.

Forvaltninga skal leggjast opp i høve til følgjande;

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduserast ved å spreie tidspunkta for renteregulering/forfall.

- b) Gjennomsnittleg attverande rentebinding (durasjon – vekta rentebindingstid) på samla renteberande gjeld skal til ein kvar tid være mellom 1 og 5 år.
- c) Minimum 1/3 av låneporteføljen skal ha flytande rente (rentebinding kortare enn eit år), minimum 1/3 skal ha fast rente, medan 1/3 vert vurdert ut frå marknadssituasjonen.
- d) Den delen av låneporteføljen som har fast rente, bør fordelast i 1 til 10 års segmentet på ein slik måte at fylkeskommunen får lågast mogleg refinansieringsrisiko.

For å oppnå ønska rentebinding er det høve til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA), rentebytteavtaler (SWAP) og renteopsjonar. Rentesikringsinstrumenta kan nyttast med det føremålet å endre renteeksponeringa for fylkeskommunen si lånegjeld. Føresetnader for å gå inn i slike kontraktar skal være at ein totalvurdering av renteforventningar og risikoprofil på eit gitt tidspunkt, tilseier at slik endring er ønskjeleg.

Det er ikkje høve til å lausrive derivathandelen frå den øvrige finansforvaltninga, og berekningar under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontraktar og eventuelle inngåtte opsjonsavtalar. Føremålet med kvar derivatkontrakt skal dokumenterast, og kontraktane skal knytast til underliggjande lån eller låneportefølje. Det skal berre nyttast større bankar med brei dokumentert erfaring innanfor dette området som motpart ved slike kontraktar.

7.6 Storleik på enkeltlån – spreining av låneopptak

Forvaltninga skal leggast opp i høve til følgjande;

- a) Låneporteføljen skal omfatte færrast mogleg lån, likevel ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall vert avgrensa.
- b) Under elles like føresetnader er det føremålstenleg at låneopptaka vert delt på fleire långjevarar.

7.7 Rapportering

Fylkesrådmannen skal, i samband med tertialrapportering per 30. april og 31. august leggje fram rapportar for fylkestinget som syner status for låneforvaltninga. I tillegg skal fylkesrådmannen etter utgangen av året leggje fram ein rapport for fylkestinget som syner utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltninga skal følgjande rapporterast:

- Opptak av nye lån (inkl. avtalar om finansiell leasing).
- Om det er inngått avtalar om FRA, SWAP eller renteopsjonar i førre kvartal.
- Refinansiering av eldre lån.
- Samansetnaden av låneporteføljen fordelt på ulike typar passiva (i NOK og %).
- Løpetid for passiva og gjennomsnittleg rentebinding.
- Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår (benchmark⁴).

⁴ Benchmark: Samanlikningsgrunnlag

- Fylkesrådmannen sine kommentarar knytt til endring i risikoeksponering, attverande rentebinding og rentevilkår i høve til fylkeskommunen sin økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarknaden, samt føreståande finansierings-/refinansieringsbehov.
- Fylkesrådmannen si skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

8. Forvaltning av fylkeskommunen sine langsiktige finansielle aktiva

8.1 Føremål

Forvaltning av fylkeskommunen sine langsiktige finansielle aktiva har som føremål å sikre ein langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggjarane i Sogn og Fjordane fylkeskommune eit godt tenestetilbod. Det vert styrt etter ein rullerande investeringshorisont på 5 år, samtidig som ein søkjer ein rimeleg årleg bokført avkastning.

8.2 Investeringsrammer

Sogn og Fjordane fylkeskommune har **ikkje** rammer for plassering av langsiktige finansielle aktiva.

Dersom fylkeskommunen på eit framtidig tidspunkt har som føremål å etablere forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, vil dette finansreglementet bli oppjustert med naudsynte og tilstrekkelige rammer og retningslinjer for slik forvaltning. Rammene og retningslinjene skal fastsettast av fylkestinget før oppstart av forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

9. Etske retningslinjer

Dei retningslinjene som til ein kvar tid gjeld for Statens Pensjonsfond Utland, skal vere retningsgivande for Sogn og Fjordane fylkeskommune sin etske handtering av kapitalforvaltninga.

Desse retningslinjene inneber blant anna at selskap som produserer særleg inhumane våpen skal stengjast ute frå porteføljen. Vidare skal selskap stengjast utedersom det er openbar uakseptabel risiko for at fylkeskommunen gjennom sine investeringar medverkar til:

- Grove eller systematiske krenkingar av menneskerettar, som for eksempel drap, tortur, fridomsrøving, tvangsarbeid, dei verste former for barnarbeid.
- Alvorlig krenking av individet sine rettार i krig eller konfliktsituasjonar, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlege grove brot på grunnleggjande etske normer.

Sogn og Fjordane fylkeskommune vil sjå til at samarbeidande forvaltarar er informert om både forvaltningsrammer og etske retningslinjer i fylkeskommunen sitt Reglement for finansforvaltninga. Det er Sogn og Fjordane fylkeskommune sitt mål at kapital ikkje vert plassert i selskap med ein uakseptabel etsk profil, og at det derfor vil bli valt forvaltarar som tek omsyn til dei etske sidene ved utveljing av sine investeringar.

Dersom fylkeskommunen blir gjort merksam på at det hos ein forvaltar er plasseringar i selskap med ein uakseptabel etisk profil, skal dette takast opp til diskusjon med forvaltaren med sikte på at nemnte plasseringar gjort av forvaltaren, vert avslutta, eller at fylkeskommunen trekker seg ut av det aktuelle produktet hos forvaltaren.

10. Konstatering av avvik, vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

10.1 Konstatering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementet sine rammer, skal avviket utan opphald rettast opp. Avviket, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom dette er større enn NOK 1 mill., skal utan ugrunna opphald rapporterast til fylkestinget. Det skal samstundes gjerast framlegg om endringar i rutineane som venteleg vil redusere risikoen for slike avvik i framtida.

Dersom den konstaterte økonomiske konsekvensen av avviket er mindre enn NOK 1 mill., kan ein vente med rapporteringa til neste ordinære finansrapportering.

10.2 Risikovurdering

Ved kvar rapportering til fylkestinget skal det gjerast risikovurderingar i høve renterisikoen på plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål og låneporteføljen sett i samanheng, dvs:

- Ei ”netto” gjeldsvurdering som syner fylkeskommunen sin renterisiko i NOK ved ein generell endring i renta på 1 % -poeng.

10.3 Kvalitetssikring

Finansforskrifta krev at uavhengig kompetanse skal vurdere om finansreglementet er i tråd med kommunelova sine reglar og reglane i finansforskrifta. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutineane for vurdering og handtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.

Fylkesrådmannen har ansvaret for at slike eksterne vurderingar vert innhenta og lagt fram for fylkestinget.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal gjerast ved kvar endring av reglementet, og før fylkestinget vedtek nytt, endra finansreglement. Det skal samstundes rapporterast på gjennomført kvalitetssikring av tilhøyrande rutinar.